

Saxonicum Adol
guittore

1161.

- + +
- ¶ 10.) fd. de criminis causa Majestatis
11.) fd. De dannaliti extra matrimonium cohabitacione
12.) fd. de cede hominis
13.) fd. de incendio vi publica et criminis falso
14.) fd. de criminis reprehensione p. 15.
15. et 16.) fd. De iudicio criminali
17.) fd. De assessoribus iudiciorum Co.
18.) fd. de procuratoribus et advocatis iud. Crim.

Hofmann later

37

Q. S. P. B. V.
DISSERTATIO JURIDICA
FRUCTIBUS,

Quam
Consensu & Autoritate Magnifici J^Ctorum Ordinis
In Illustrissimâ ad Albim Wittebergâ

PRÆSIDENTE
RECTOR MAGNIFICO
VIRO NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO
juxta ac EXCELLENTISSIMO
DN. MICHAELE FRIDERICO
LEDERERO,

J^CTO & Antecesore in hâc Almâ Leucorea Celeberrimo
Curiæ Electoralis Scabinatus & Facultatis Juridicæ Assessore

Gravissimo,

DNO. Patrono desideratissimo, ac Promotore suo usq; & usq;
devenenando,

Publicæ Eruditorum Ventilationi
officiosè submittit

AUTOR & RESPOND:

JOHANN. SIGISMUNDUS Zannen-Bergl

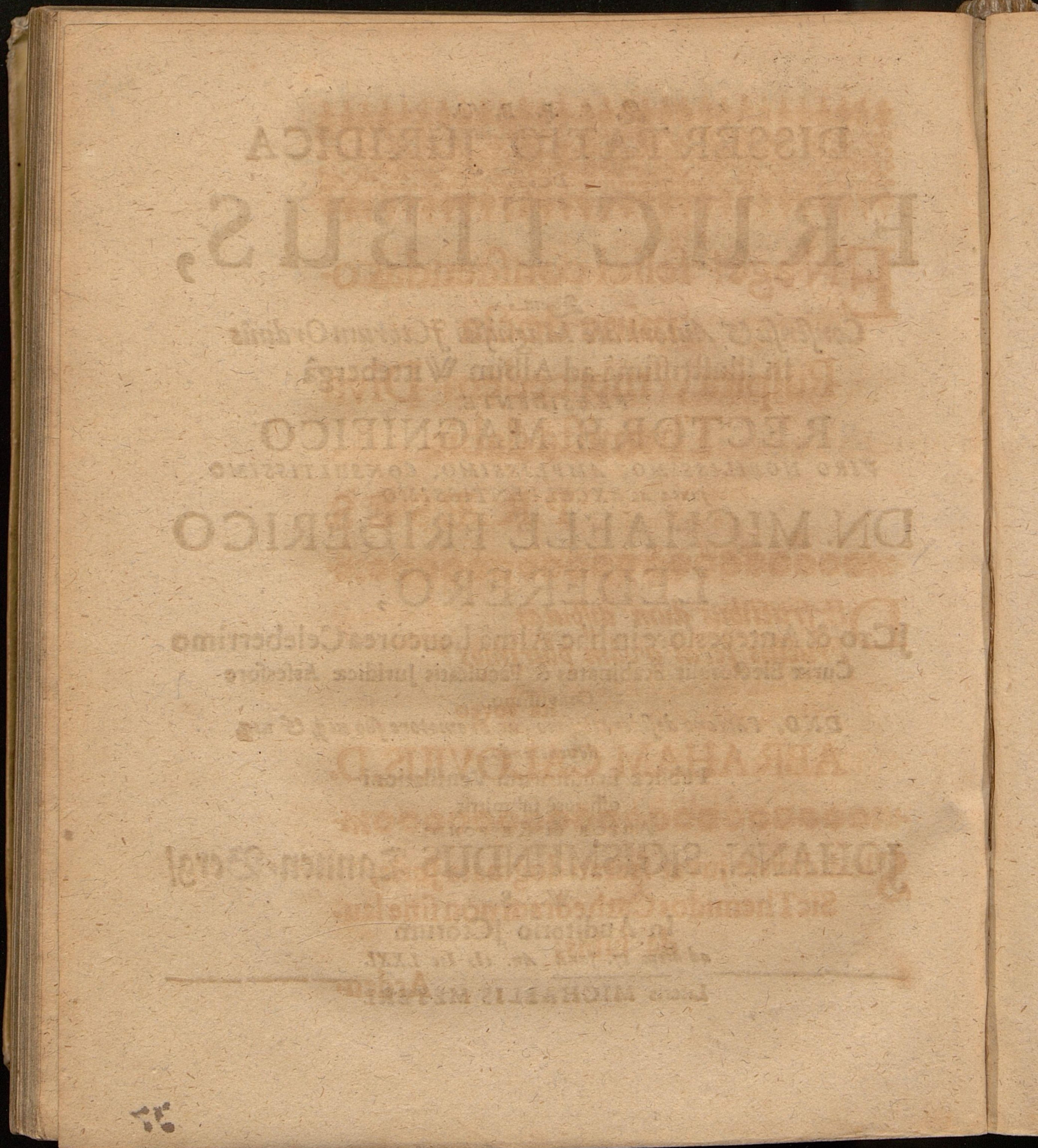
W. S.

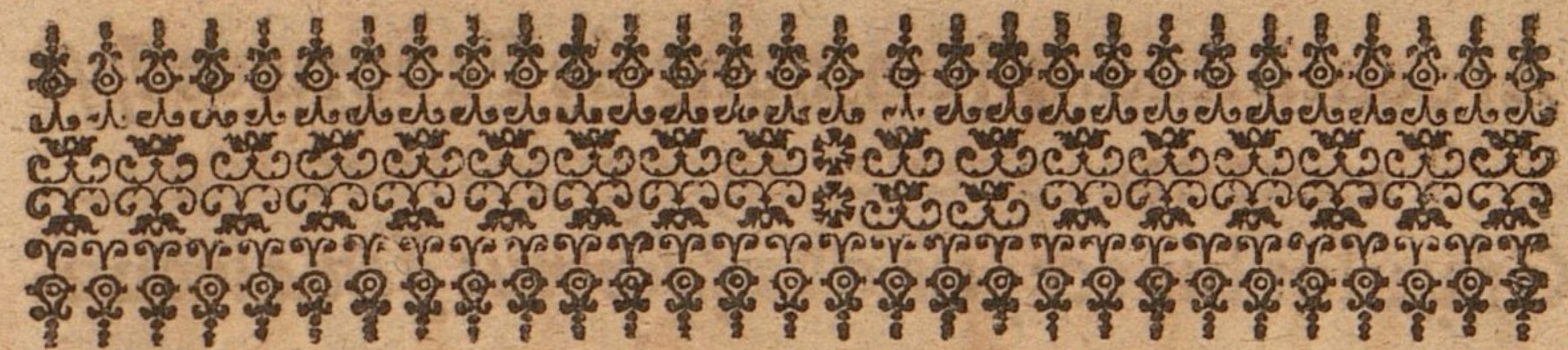
In Auditorio J^Ctorum
ad diem 17. Junii An. d^c L^xxi.

Literis MICHAELIS MEYERI.

37

EN age! felici consendas o-
mine docta
Pulpita, mercedem Diva
Themista dabit.

P R A E S E S.

DE fructibus dum disputas
Fructus feras quam plurimos!

ita voveo

ABRAHAM CALOVIUS, D.

SIc didicisse juvat sacrati dogmata Juris,
Sic Themidos Cathedram non sine lau-
de subis;

Arden-

Ardentis studii, jam nunc de Fructibus *Ipse*
TANNENBERGE edes egregium specimen:
Gratulor his cœptis, qvæ summus fœva secun-
det,

Qvo Patriæ laudes condecorare queas!

*In honorem Dni. Autoris applaudente manu
addebat hac*

VVern. Theodorus Martini, D. & P.P.

Sic DEUS ex alto suscep^tos ipse labores
Prosperat & divâ cœpta secundet ope.
Sic & abundantem messem largitur honoris
Istis, qvos pressit duriter ipse labor.
Gratulor hanc sortem, *Tibi qvæ sva vi^sime Amice*
Obtigit, at Patriæ gaudia mille dabit.

*Hisce Clarissimo Dn. Autori Amico suo singula-
riter colendo grat.vol.*

*Christianus Hartmannus Lede-
rerus, U. J. D.*

IN NOMINE SERVATORIS NOSTRI
HUMANI GENERIS CHRISTI JESU!

Per quem omnia confecta sunt, l. 2. §. 1. C. de Veteri jure enucl ad cuius adjutorium animum erigo meum, ut neq; ingenio confidam meo, sed omnem spem ad solam referam summæ Trinitatis providentiam, unde mundi totius elementa processere & rerum dispositio in orbem terrarum producta est, l. 1. C. d. tit. ad omnia consilia, omnesq; actus perpetim rectè progredior, l. 2. in pr. C. de offic. præf. præt. Afric.

THES. I.

Tractationem fructus mihi suscipienti nihil prius, nihil antiquius, vel in ipsô vestibulô habendum, quam nominis ipsius naturam, quantum fieri potest, investigare. Originatione enim vocis cognitâ in ipsius rei perceptionem persæpè nos provehi subtilissimus tradit Scaliger, Exerc. 1. sect. 1 & Exerc. 325. sect. 9. in fin. Vocabuli enim notatio, seu resolutio quodammodo naturam & substantiam rei declarat, vid. JOHANN. à REBERTERIA JCtus in Academ. Parisiensi LL. Prof. & in supremo Senatu causarum Patronus in suis Topic. lib. 1. cap. 7. fol. m. 5. Hinc etiam non infimi subsellii Juris Dd. admodum laboriosi fuere in enucleandâ atque enodandâ verborum origine, hocq; per facilem probo ex l. 1. de Just. & Jur. l. 1. §. 1. de pactis l. 1. §. 1. de tutelis, l. 1. de furtis, §. 2. Inst. de tutel. §. 2. de obligationibus, quæ ex delict. nasc. Prin. de testâ. ord. videat por-

A rò cui

rd cui volupe est, citati autoris JOHAN. à REBERTER. pag.
6.b. Sermoni autem Latiali vocabulum FRUCTUS natales
debet suos, dictumq; à fruendo, q; via percipiendo fructus re
fruimur, Isidor. lib. 17. Etymolog. c. 3. & 6. JOHANN. GOED-
DÆ: ad l. 77. n. 1. de V. S. Varro de Lingua Latina lib. 4. DN.
CUNRAD. Rittershus. in Comment. Inst. ad §. si quis à non
Domino de R. D.

THES. II.

Cognitâ sic Etymologiâ, ad cognitionem Homony-
miæ ordine progredior, ob vulgatum illud, qvod mihi per-
benè arridet: Omne Homonymum, seu multiplex prius di-
videndum quam definiendum. Unde larvâ æqvivocationis
nondum detectâ intellectus, qvi natura imbecillis ac debi-
lis est, per facile fallitur, decipitur. Ergo hîc præmitten-
dum necessario est, me non de Impropris acturum, q; vales
Fructus matrimonii sunt Liberi, vid. Paratitla WESENBECII,
præprimis tit. de agnoscendis vel alendis liberis, aut Partus
ancillarum, l. 14. de Usur. & fruct. l. 24. §. 1. ad leg. Falcid. HIL-
LIGER ad DONELLUM lib. 4. cap. 25. lit. b. §. in pecudum 37. Inst.
de R. D. l. 68. pr. de usufr. & qvem adm. Cum absurdum sit ho-
minem omnium animalium dignissimum præstantissimumq; in
fructu esse, cujus gratia omnes omnino fructus rerum compara-
ti, l. 28. §. 1. de usur. & fruct. §. 37. Inst. de R. D. JOHANNES à
REBERTERIA in suis Topic. lib. 1. cap. 6. p. m. 8. Nec an-
cillæ ad id comparentur ut pariant, l. 27. in pr. de hereditat
petit. Sed hominum fructus in operis consistat, l. 3. l. 4. de
operis servorum. Nec THESAURUS, l. 3. §. 3. de acqvir. vel a-
mittenda possessione. Nec VENATIO, nisi fructus fundi
ex venatione constet, l. 26. de usur. & fruct. vid. BRUNNEMAN.
Itius celeberrimus ad l. 26. de usur. & fruct. Ratio, cum præ-
dio, aut fundo fera bestiæ haud cohærent, nec illo conti-
nent.

neantur, aut ex eō nascantur, WESENB. īī paratit. ff. de A.R.
D.n.7. Sed potius de Propriis, qvi ex ipso rei corpore prove-
niunt, l.12. §.1. de usufr. & qvemadm. l.7. §.13. soluto matrim.
Donell.4. comm. 25. & ibi Hillig. lit.b. JOH. GOED. ad l.121.
n.3.l.62. de R.V.I.pen, de usu & usufr.leg.

THES. III.

Visā æqvivocatione ad ipsissimam *Fructus* definitio-
nem feliciter progredior & dico, qvod generaliter sint o-
mnes utilitates ex re aliqua, aut ejus occasione provenientes,
l.7.l.9.in pr.de usufr.& qvemadmodum, l.29.de hereditat.
petit, l.19.l.36. de usur. & fruct. vide prælectiones publicas
Spectabilis Dn. DECANI, Viri Nobilissimi juxta ac Excellentiss.
D. NERGERI, Patroni ac Promotoris mei observanter colendis
ad l.7.de jure dotium. Ludwes ad l.72. de R.I. n.1. ut & JOH.
Strauch dissert. 18. aphor. 6. Magis enim proprie sumun-
tut pro utilitate, qvæ ex ipso rei corpore ad istiusmodi emolu-
mentum parato, percipitur, l.62. de R.V.I. pen. de usu & usu-
fr.leg. l.12. §.1. de usufr. & qvemadm. l.7. §.13. soluto matrim.
JOHAN. GOEDD. ad l.121. n.3. de V.S.

THES. IV.

Perlustratà sic reali definitione, de divisione ero soli-
citus: Enimvero qvælibet res divisa melius intelligitur,
animumq; legentis incitat, mentem intelligentis bene
præparat, memoriam artificiosè informat & difficultates
ex permistà traditione procedentes per separationem ex-
pli cat, vide sis, *Spectabilis Dn. DECANI, Viri Nobilissimi ac*
Excellentissimi D. NERGERI lectiones publicas ad §.1. l.43 de
jure dotium. Dividuntur autem *Fructus* in *Naturales*, qvi
proprietas dicti, *Civiles* qvi *improprietas dicti*, audi ite-

rum Prelect. publ. Spectabilis Dn. DECANI jam jam allegatas. JOHAN. GOEDDÆ: ad l. 77. n. 10. de V. S. STRU. in suis Evolut. ad tit. de R. V. th. 17. Prius de Naturalibus, q̄ vi ex i-
psissimō rei corpore, ejusq; usu ad fruitionem utilitatemq; pos-
sessoris proveniunt, vide JOHAN. STRAUCHII dissertat. 18.
aph. 6 ZOESI: ad π. tit. de usur. n. 40. ut & Declarationem
Juris Civilis Vaconii à Vacuna 74. JOHAN. GoEDDÆ: ad
l. 121. de V. S. n. 2. l. 62. de Rei Vind. l. pen. de usu & usofr. le-
gat. l. 7. solut. matrim. W E S E N B E C. ad §. si qvis à non do-
mino 35. num. 8. vers. fructus Inst. de R. D. ibid. SCHNEIDEW.
n. 3. M T N S I N G. n. 7. Coras. lib. 5. miscell. c. 9. Naturales
rursum sunt, vel omnino tales, q̄ ri culturam atq; industriam
humanam notabilem haud reqvirunt, v. c. fænum, cerasa, po-
ma, pyra, nuces, glandes, lex fructus 45. de usur. & fruct. l. 62.
vers. nam et si de R. V. W E S E N B E C. in paratit. ff. de usur. &
fruct. n. 16. item lana, lac, l. 28. in pr. d. tit. Vellindustriales,
q̄ vos natura q̄ videm etiam ex corpore rei producit, sed non so-
la, verum accedente labore, curâ & industriâ humanâ, §. si qvis
à non domino 35. Inst. de R. D. l. 25. §. 1. de usur. & fruct. Dn.
JOH. STRAUCH dissert. 18. aph. 6. ZOES. ad π. de usur. &
fruct. n. 40. l. Bonæ fidei 48. §. 2. de A. R. D. l. 45. de usur. &
fruct. uti est triticum, hordeum, spelta, briza, far, ador, vicia,
avena, nec milium & panicum, q̄ vae omnia frumentorum ge-
nera ex sparsō nascentur semine, excludo, GoEDDÆ: ad l. 77.
n. 3. de V. S. Huc referto fœtus oviū, q̄ via in his alendis maxi-
ma sumptuosa impensa reqviruntur, sine q̄ vibus fœtus parvus
estimarentur, vid. JOHANN. à REBERTERIA Jct. in
Academia Parisiensi LL. Prof. disput. Jur. lib. 4. in libr. In-
stit. p. m. 110. b.

THES.

THÈS. V.

In præcedenti thesi distinctionem feci inter Fructus Naturales atq; Civiles, de Naturalibus dixi; Jam recta progressum facio ad civiles Fructus, qui non propriè, sed naturæ ensim tales sunt, nec ex ipsò corpore nascentur, sed ratione rei percipiuntur jure Civili, Dn. JOHAN. STRAUCH. dissert. 18. aphor. 6. JOHANN. HARPPRECHT, ad J. de usur. & fruct. n. 16. exempl. grat. usura, pensio, interesse, l. 36. l. 34. de usur & fruct. l. si navis 62. vers. nam & si de R. V. l. usura pecuniae 121. de V. S. vide sis declarationem juris Civilis Vaconiæ à Vacuna 74. Enimverò res natura sterilis fructum producere propriè nequit, l. 62. de Re vind. Hinc ex Aristotele Peripateticorum Principe monstrum est, ut pecunia generet pecuniam, qvia pecunia est res sterilis. Sed responsio est in promptu, qvippe respectu sui ipsius est sterilis, sed non est sterilis ratione commutationis & usus, exempl. grat. Hypocaustum est sterile & nihilominus tamen producit fructus, accedente nempe industriâ humanâ; plura, qvi desiderat, adeat si lubet Rectoris Magnifici, Viri Nobilissimi ac Excellentissimi D. LEDERERI discursum pri- vatum communicatum ad disputat. 13. SCHNOBEL. cui pro navata studiis meis fidelissima opera, haud unquam satis dignas referre possum grates. Unde usuræ fructuum duntaxat vicem obtinere dicuntur, l. 34. de usur. & fruct.

THES. VI. & VII.

Hactenus de fructibus ratione sui ipsius consideratis egiatq;e tractavi. Nunc non inconcinne erit, si de fructibus, qui considerantur partim ratione hominis, partim ratione fundi

fundi agam: Suntq; vel extantes, vel consumpti: Extantes
dicuntur, qvi revera in possessoris, vel Domini bonis reperiun-
tur, W E S E N B. ad §. si quis à nondomino 35. n. 8. Inst. R. D.
Et hi vicissim sunt vel pendentes vel percepti: Pendentes,
Germanicè noch stehende / qvi nondum sunt separati à
solo, licet jam jam nati atque formati, l. 12. §. l. 27. in pr.
de usufr. & qvem adm. & hi censentur pars fundi, in l. 44.
de Rei vind. l. 61. §. 8. de furtis, vide Juris Interpretē Sub-
tilissimum JCtum, BRUNNEMANNUM ad l. 44. de Rei
vind. n. 1. Pendentes porrò sunt vel maturi, vel nondum ma-
turi, l. 13. §. 10. de action. empt. & vendi §. is vero 36. Inst. de
R. D. Percepti, qvi simul atq; à re, qvatenebantur, qvocung
modo separati sunt, licet in horrea nondum reconditi, ob sic
schon noch nicht eingesamlet vid. JCt. SICHARD. Tomus
I. in Codic. de Rei vind. l. 5. n. 3. Dn. HAHN. in Observ. ad ff.
qvibus modis ususfr. amitt. num. 3. l. 13. eod. l. 25. §. 1. de usur.
& fruct. l. 48. de A. R. D. Huc referri possunt etiam præle-
ctiones publicæ spectabilis Dn. DECANI, Viri Nobilissimi
Excellentissimiq; D. NERGERI Patroni ac Promotoris studio-
rum meorum omni observantie cultu de venerandi ad §. 1. l. 7.
de Jure dotium, videatur optimus textus in l. 78. de Rei
Vind. Ubijctus perceptos fructus secundum communem
significationem describit: Fructuum perceptionem etiam
accipere debemus, non si perfectè collecti, sed & cœpti,
i.e. qvoqvō modo à solo separati, ut terra continere se fru-
ctus desierint, exempli causa: Si olivæ, uvæ, lectæ, nondum
autem vinum, oleum ab aliquo factum sit: Cujac. II. obs.
39. ZOE. in comment. ad π. de A. R. D. n. 64. Percepti por-
ro sunt vel revera percepti, vel qvi percipi potuerunt honeste,
nondum autem percepti vulgo percipiendi dicti, l. 33. de R. V.
Consumpti tandem sunt, qvi vel alienati vel consumpti in-
qve

qve bonis possessoris esse desierunt, l. 25, §. II. de heredit:
petit.

THES. IIX.

Huc usqve de fructibus obiter disserui: Jam nunc ad acquisitionem corundem paucis pergendum est, qvæ, ni fallor, pro personarum diversitate multiplex deprehenditur: Quippe Jure servitutis usufructuarius percipit fructus, si ipse met eos perceperit, §. is vero 36. Inst. d. R. D. Ex hisce fluit jucundus & elegans casus: Titius usufructuarius fructibus jam maturis nondum tamen perceptis decepit: Jam questionis est numnam ad ejus heredes, numnam verò ad proprietatis dominum fructus maturi pertineant? Ratio dubitandi esse potest eos spectare ad heredes, cum una eademqve sit persona heredis & defuncti, Nov. 48. in prefat. Quidam de divers. R. I. antiq. ad l. 42. n. 8. Sed ratio decidendi deponitur ex LL. subseqq. quia ususfructus est jus personale, quodcum personâ defuncti extinctum censetur, §. pen. Inst. de usufr. l. 54. d. R. J. §. is verò 36. Inst. d. R. D. I. 12. §. 5. de usufr. & quemadmodum l. 196. d. R. J. capit: privilegium 7. de R. J. in 6to. Hoc etiam nullam sapit iniqvitatem; quamvis in thesi æquum sit, ut usufructuarii heres impensas infundo factas ab usufructuariis, conseqvatur; Illud autem hic plane nihil facit, propterea quod contra illi fructus, quis sunt eō tempore quō dies ususfructus legati cedit pendentes & maturi ad fructuarium pertinent, l. 27. pr. de usufruct. & quemadmodum vid. Dn. Hahn. observat theor. practic. ad Wesenb. n. 3. tit. quibus modis ususfr. amitt. Ab hoc tamen jure civili divortium fecit Jas Saxonum, ibi enim: Was die Egde bestrichen und

und die Hecke bedecket hat / das folget dem Erbe : Et ita non perceptionis, sed culturæ rationem habet, Landrecht lib. 3. art. 76. & 77. Dn. CARPZ. p. 3. c. 32. d. 5. FINCKELTHUS. obs. 54. Dn. Richter decis. 56. n. 4.

THES. IX.

Thesin præcedentem excipiunt quæstiones subsequentes. (1) *Num Bonæ fidei possessoris conditio sit melior, num verò usufructuarii?* Resp. Bonæ fidei possessoris: Ratio est, quia plus juris habet in fructibus percipientibus, dum etiam fructus ab aliō sine ipsius mandato sive forte à terrâ separatos ad heredes transmittit, l. 25. §. 1. versu præterea de usuris & fruct. Fructuarius autem non aliter, quam si ipsemet, vel alius ejus nomine fructus perceperit, §. 1. vero 36. inst. de R. D. l. 13. quibus modis ususfr. amitt. l. 25. §. 1. de usur. & fruct. Unde si sur fructus decerpserit, aut defecuerit, hi non sunt fructuarii, & ideo nec conditio furtiva Domino tantum competens, sed a filio furti eidem tribuitur, l. 12. §. 5. de usufr. & quemadmodum. (2) *Num oliva, quæ per se ipsam decidit ad fructuarium, num ad proprietarium pertineat?* Resp. ad proprietarium, tum, quia percepisse olivam fructuarius non videtur, qui eam quæ per se decidit, sustulit: Tum, quia opera sua, vel per alium eam non percepit, l. 13. quibus modis ususfruct.

THES. X.

De cetero non possum non convenientiam atq[ue] differenciam Coloni ut & usufructuarii paucis attingere: Quippe,
CON-

conveniunt, qvod uterque fructus non faciat suos nisi ipse
met eos perceperit, non autem si alius, l.61. §.8. de furtis
l.60. §.5. locati conducti. Et ex inde Colono ratione fru-
ctuum furto ablatorum non datur condicō, sed actio
furti, qvia ipsius inter est fructus non esse surreptos, cum
alias eos fecisset suos, l.26. §.1. de furtis. Differunt quod
colonus nudam tantum ex jure ad rem habeat detentio-
nem; Usufructuarius vero ex jure in re & sic longe firmio-
ri fundum possideat jure. Deinceps, qvod heres in lo-
cum coloni intra tempus conductionis mortui succedat,
l.10. C. de locato cond. §.ult. inst. eod. Usufructuarius ve-
ro jus suum ad heredes non transmittat, §.3. Inst. de u-
sufruct.

THES. XI.

Percipimus etiam jure dominii omnis generis fru-
ctus sine controversia, qvod notissimi est juris, qvodque
pater ad oculum ex innumerabilibus juris textibus, præ-
primis autem seqventes mihi in præsentiarum arrident, §.
item ea. 19. Inst. de R. D. I. 6. I.2. de A. R. D. I. 25. in pr. de
usufructis & fructibus.

THES. XII.

Hic loci qvidem primitus qvicquam in medium
proferendum esset, de digniore, nempe bona fidei pos-
sessore; sed ὑπέρ τοις οὐρανοῖς hic committere haud perpe-
ram erit: Tum, qvia ut plurimum malæ fidei posessores
hisce in terris reperiuntur: Tum, qvia etiam primario
Legum latores subtilissimi, ingeniosissimiqve sunt de iis,

B

qvæ

qvæ ēπὶ τὸ πλεῖστον accidentunt solliciti. *Male fidei possessor*
restituere cogitur omnes fructus, tam consumptos, qvam ex-
santes & tam percipiendos, qvam perceptos Dn. JOH.
STRAUCH. dissert. 18. aphor. II. Nobiliss. Dn. D. Christ.
Hartmann Lederer promotor Studiorum meorum ob-
servantissimus in prælect. privat. ad §. 35. J. de R. D. I. 62.
§. I. I. 33. de Rei vind. I. 39. §. I. de legat. I. I. 10. §. 20. qvæ in
fraudem creditor. §. si qvis à non domino 35. Inst. de R. D.
*I. 12. C. de rei vind. I. qvi scit 25. de usur- & fruct. *Sive ex**

honestâ causâ, sive ex in honesta, ut ex lupanari, I. 27. §. I. de
heredit. petit. ratio est, qvia malæ fidei possessor ex re a-
liena nullos omnino fructus, nulla lucra percipere debet;
idqve ideo ut delictis occuratur, vid. Dn. CONRAD.
Rittershus. in comment. Inst. ad §. 35. de R. D. Zœsius
in comment. ad ff. de A. R. D. n. 68. Est alias qvidem dif-
ferentia inter eum, qvi sine titulō posidet, & illum qvi
cum titulō, sed qvoad fructuum restitutionem inter illos
nulla est differentia: Enim verò titulus malam fidem non
mutat sive in juriam, qvā afficeretur petitor, qvam titulus
nulla in re minuit. Quid enim aliud est titulum adhibe-
re qvam fraudi latebram & injuriæ prætextum qværere,
ut alienâ in re liberius grassari liceat? I. 6. de suspectis tu-
tor: Non obstat I. 17. C. de Rei vind. ubi dicitur, eum, qvi
emit rem alienam esse bonæ fidei possessorem, cum titu-
lus inducat bonam fidem, & tamen teneri omnes fructus
restituere. Resp. emptorem ibi constitutum fuisse in ma-
la fide ob denunciationem factam à verò Domino, ideoq;
omnes fructus restituere coactum fuisse. Ex jam jam di-
*ctis fluit qvæstio aureo calculo notanda: *Utrum ista resti-**

tutio omnium fructuum sapiat iniquitatem? Resp. neg.

Quic-

Quilibet enim, uti fuse tradit. Ictus summus Imperator sa-
cratissimus in l. II. C. unde vi, scire debet, qvod suum non
est, hoc ad alios modis omnibus pertinere: Præterea cul-
pa est immiscere se rei ad se non pertinenti, l. 36. de R. J.
capit. non est sine causa 19. de R. J. in 6to. l. 4. §. 2. finium
regund. Qvippe cum malæ fidei possessor sciens alienum
fundum occupat, nemini nisi sibi ipsi hoc imputare debet,
qvando fructus etiam consumptos restituere cogitur;
Qvia qvi damnum culpa sentit sua non intelligitur dam-
num sentire, l. 203. de R. J. capit. damnum. 86. de R. J. in
6to. l. 46. §. 5. de procurator. l. 9. l. 17. de noxalibus action. l. 15.
si quis omisit causa.

THES. XIII.

Recta nunc via pregressum facio ad bone fidei posses-
sorem, qui omnes omnino fructus tam naturales, qvam indu-
striales consumptos irrevocabiliter suos facit, §. si quis à non
domino 35. J. de R. D. Bonæ fidei, 48. de A. R. D. l. 136. de
R. J. l. 25. pr. §. 1. de usur. & frauct. l. in pecudum 28. d. tit. l.
78. de Rei Vind. Bronchorst centur. 3. assert. 78. Harprecht
ad §. si quis à non domino 35. n. 35. & seqq. Ante consumpti-
onem vero revocabiliter, qvia, consumptio demum plenè &
irrevocabiliter fructus bone fidei possessori acquirit, Fach.
l. cent. 57. l. 48. §. 1. de A. R. D. l. 4. §. 2. finium regund. §. 2.
Inst. de Officio jud. l. 22. C. de Rei Vind. Post consumptio-
nem irrevocabiliter etiamsi factus sit locupletior, l. 4 §. 2 fi-
niuum regunt. §. si quis à non domino 35. Inst. de R. D. Dn.
JOHANN. STRAUCH disert 18. aphor. 9. & 10. Bonæ
fidei enim possessori in percipiendis fructibus id juris tri-
butum, qvod dominis prædiorum competit, l. 25. §. 1. de
usur-

ufur. & fructib. Hinc ex præcedentibus fuit quæstio.
Num nam Bonæ fidei possessor olivas, qvæ ^{fructus naturales}
sunt & sola prope natura, & ac pyrum, pomum & ceteri
naturales fructus proveniunt, suos faciat, l. 42. de usu & u-
sufr. legat. l. 78. de R. V.? qvod affirmo, cum omnes fructus
non jure seminis, sed soli percipientur, l. 25. §. 1. de usur. l. 45.
de A. R. D.

THES XIV.

Porrò disqviritur de pendentibus re evictâ, num restituendi veniant à bonæ fidei possessore? Resp. qvod sic, qvia pars fundi censentur, l. 44. de R. V. l. 22. C. eod. l. 12. §. 11. de instructo & instrumento legato, l. 61. §. 8. de furtis §. 32. de R. D. l. 9. de A. R. D. neqve enim amplius semen, qvod solo injectum est inspicitur, sed solum in qvod injectum est, l. 25. §. 1. de usur. & fruct. l. 11. C. de R. V. præcipue, si lis contestata fuerit, qvia post eam incipit else malæ fidei possessor; videt enim rem esse alienam. Denique, qvia fructus pendentes cedunt solo, ad quem nempe spectat totum, ad eundem & partem pertinere indubitatum existit, capit. accessorium 42. de R. J. in 6to. l. 76. in pr. de R. V. Unde & is, qui agrum alienum bonâ fide consevit propter jus accessionis semen repetere non potest; Utut tutus satis sit contra dominum soli æstimationem seminis restituere recusantem exceptione doli mali, dummodo in possessione agri illius adhuc constitutus sit, l. 9. pr. de A. R. D. l. 11. C. de R. V. §. 32. Inst. de R. D. *Jure qvog, Saxonico* frumenta in alieno solo sata ad dominum fundi, ita tamen ut bona fidei possessori æstimatio restituatur, pertinere, testatur B. DN. CARPZ. l. 1. R. 100. n. 13. & seqq. vid. Etiam Gloss. jur.

jur. Sax. in art. 49. lib. 2. ubi famosissima traditur regula:
Qui colit fundum bona fide, lucratur fructus: Qui vero ma-
lè patet illos perdit, Germanice. Wer das Land unwise-
sentlich besaßt / der behält seine Arbeit / wer das wissen-
lich thut der verleiret seine Arbeit. Schneidew. in
comment. J. de R. D. §. 23. Schulz in sua synops. p.
m. 82.

THES. XV.

Qvod autem bonæ fidei possessor non secus ac Do-
minus regulariter percipiendo omnes omnino fructus su-
os faciat, duplex ratio in promptu est: altera principalis
bona scilicet fides, ut nempe ignoret rem et se alienam, aut
eum, qui alienat jus alienandi babere putet, l. bonæ fidei
109. de V.S. videat cui volupe est lectiones publicas ad J. §.
35. de R. D. Magnifici Dn. Rectoris Viri Nobilissimi atq; Excel-
lentiss. D. LEDERERI Patroni mei submissè devenerandi. Altera
minus principalis Cura atq; cultura, queratio licet in fructi-
bus naturalibus, quos sola natura sine ulla, aut certe exigua cu-
ra hominis producit deficere atq; cessare videatur, nihilomi-
nus tamen bonæ fidei possessori acquiruntur æque ac in-
dustriales, etsi natura sine industriâ humanâ, vel omnino,
vel vix & parcissimè illos producere soleat, l. 48. pr. de A.
R.D. Quidam & in naturalibus fructibus bona fides tan-
tundem possidenti præstare debet, quantum veritas & rei
Dominium, l. 136. de R. J.

THES. XVI.

Non possum non etiam paucis attingere impensa-
rum materiam; partim quia fructus non intelliguntur ni-

B 3 si de-

si deductis impensis, l. 39. §. 1. de V. S. vide lectiones publicas Magnifici D. ZIEGLERI, Patroni ac Promotoris studiorum meorum ætatem devenerandi ad cap. 7. X. de jurejur. notabil. 2. l. 36. §. fin. de heredit. petit: Dn. JOH. COPUS de fructibus lib. 1. tit. 1. cap. 6. SCHNEIDESV. ad §. 35. Inst. de R. D. n. 1. l. 7. in prin. soluto matrim. l. 1. C. de fructibus & litium expens. Partim qvia sic fieret locupletior dominus cum jacturâ aliena, l. 206. de R. J. capit: locupletari 48. de R. J. in sexto, l. 14. de condic. indebiti, l. 66. eod. l. 38. de hereditat. petit. Circa impensis hic in antecessum anno, qvidnam sit tollere, & qvidnam deducere: Deducere impensis est rem, in quam impense factæ, jure exceptionis tamdiu retinere, donee impensarum estimatio præstetur. Tollere vero jus retinendi aut recuperandi estimacionem non tribuit, sed tantum quod impensum re ipsa salva auferendi. Impense autem sunt triplicis generis: Necessarie aliae, aliae Utiles, aliae deniq; Voluptuarie, l. 79. de V. S, l. 1. de impensis in res dotales factis. Necessarias impensis paucis prius saluto, quas tam bone, quam male fidei possessor deducit, l. 8. de pignorat. act. l. 7. §. 19. soluto matrim. toto tit. de impensis in res dotales fact. l. 18. §. 2. commodati vel contra l. 38. de petit. heredit. l. 5. C. de R. V. vid. SCOTANI Examen juridicum p. m. 241. Dn. JOH. STRAUCHII dissertat. 18. aphor. 1. *Est tamen insignis discrepancia inter male & bone fidei possesorem.* Bone fidei possessor eas deducit, sive res in quam factæ sunt extet, sive non. Male fidei possessor cum demum si res extet & melior reddita, l. 38. de heredit. petit. Ratio hujus deductionis videtur esse necessitas impendendi; quippe si factæ non fuissent, res aut peritura, aut deterior futura fuisset, vid. Dn. ILICONIS UMMII disputat ad processum judiciarium directam 22. thes.

thes. I. n. 4. l. 79. de V. S. I. i. §. i. dē impēnsis in res dotaes factis, uti sunt refectiones, instauraciones rerum, l. 14. de īmpens. in res dot. Hoc extenditur etiam ad fures, raptores, violentos invasores: Nec imputari potest prædoni ulla culpa, qvod in rem alienam sciens impensas fecerit necessarias: Qvia si eas impensas non fecisset res peritura fuisset, eoqve nomine malæ fidei possessor conveniri potuisset, l. 38. de hereditat. petit. l. 36. §. 5. in fin. eod. l. 50. C. de Rei vind. l. 38. ff. eod. vid Dn. JOHANN. STRAUCH. dissert. 18. aphor. 1. ut & Tomum 2. HARPRECHT I ad Instit. de usufr. §. constituitur 2. n. 98. Et licet domino vindicationem instituenti absqve pretii refusione res sua libera sit præstanda per textum expressum in l. 2. C. de furtis, cum quo congruit Constitutio Criminalis CAROLI V. art. 213. ibi ohne Beschwerung & art. seq. ibi, niemand nichts schuldig sey: Excipiuntur tamen sumptus necessarii in rem furtivam, puta sustentationem pecoris facti, d. art. 213. vers. Dann allein ob solches essend Vieh / und ziemliche nohtdürftige Aktion darauß gegangen were/ dieselbe Aktion doch ohne überflüß zubezahlen.

THES. XVII.

Jam ad utiles impensas quæ rem reddunt meliorem atqve fertiliorem, l. 14. §. i. de īmpens. in res dotal. fact. progressum facio, quas bonæ fidei possessor uti necessarias deducit, nisi petitor aut dominus vindicans sit pauper, ita ut satisfacere impensarum nomine neqveat: Tunc enim ex æqvitate bonæ fidei possessor tollit tantum, dummodo fundi facies inde non reddatur deterior. l. in fundo alieno 38. de R. V. l. 38. in fin. de heredit. petit. Malæ fidei possessor autem sine læsione prioris status tollere tantum utiles potest,

est, concurrentibus tamen hisce tribus requisitis: Primo
ut fundus, vel res, in quam impensa sunt factæ, non dete-
rior exinde reddatur: Deinde ut Dominus non sit para-
tus tantum dare, quantum posessor illis sublati habiturus
esset: Tum denique ut impensis illis sublati, aliquid inde
possessor, habiturus sit; alias imputandum ei, qui sciens
ac nulla urgente necessitate in alienam rem impendit,
l.203, l.153. de R.J. capit. scienti 27. cap. dampnum 86. de R.J.
in sexto.

THES. XVIII.

Deniq; ad eas impensas, quæ ad voluptatem dunta-
xat & ornatum speciei pertinent devenio, l.7.pr.de impens.
in res dotal. fact. l.79. §.2. de V.S. videatur Dn. JOHANN.
STR AUCH. dissert. 18. aphor. 4. Qvibus omissis res dete-
rior non sit; cujusmodi sunt balnea non necessaria, aquæ
salientes, haud natura è terra rumpentes ac salientes, sed
artificio deductæ atque derivatae: Viridaria, incrustatio-
nes, loricationes, picturæ, l.39. §. videamus, l. de heredit. pe-
tit. Verum enim vero si vult habere rem dominus, et quum
est, ut reddat, quæ impensa sunt à bonæ fidei posessore.
Si non vult habere, pati debet ut tollat, si modo recipiant
separationem, l.39. de petit heredit. Ita enim bonæ fidei
posessor servat eas per circuïtionem aliquam obiecta dolii
exceptione, si & dominus tales facturus suisset, l.39. §. l. d.
tit. Cæterum bonæ fidei posessor etiam eas deducere po-
test quatenus cedere quodantenus possunt in utilitatem
domini, l.38. de R.V. Alias malitiis hominum non est in-
dulgendum, ut cuiquam sine suo commodo aliis officere
liceat: puta tectoria inducendo, disturbando, picturas cor-
radendo, cancellando, l.38. de R.V. Malæ autem fidei pos-
sessor

essor eas tantum sine rei dispendio tollit, l. 39. §. videamus
de hereditat. petit. vid. S C O T A N. Exam. Juridic. p. m. 242.
Quid autem si salva rei substantia tolli nequeant vel radi?
Resp. pro amissis habentur, l. infundo 38. de R. V. l. 9. de im-
pensis in res dotales factis.

In nobilissimâ bac fructuum materia pro in-
genii imbecillitate, rationeq; instituti lustrasse
hæc sufficiat. Humeros meos impares esse huic
labori fateor, nec admittunt ingenii mei vires
omnia enucleare atq; enodare, q; vi gravissima
utilissimaq; fructuum materia in varias incur-
rit materias; Hic quidem adhuc per multa an-
notari potuissem; Verum enim vero pagina-
rum mearum angustia hanc capit omnia: Ea pro-
pter si fortean alicubi aberrârim vel penicillum
perperam adhibuerim, hoc mihi condonabit Be-
nevoli Lectoris Candor, ob verba aurea acce-
drô digna, ad quæ provoco: In nullo aberrare,
seu in omnib; irreprensibilem, seu inemendabi-
lem esse divinæ utiq; solius, non autem mortalita-
tis est constantiæ, l. 2. §. 13. C. de veteri jure enu-
cleando. Vide si porro sacratissimum Justinia-
num in Confirmatione ff. §. si quid 13. Ad extre-
mum Glorioso D E O, cum quo meos auspiciatus

C

Isum

sum labores pro clementi assistentia, quā mihi
adesse voluit, immortales per solvo grates, eumq;
flexis manibus, ut im posterum studiorum meo-
rum curriculum, omnesq; actiones, Spiritus Al-
mi ductu dirigere baud dignetur, imploro.
Cui Sanctissimo, Sapientissimoq; DEO Patri,
Filio, & Spiritui Sancto sit laus, honor, gloria in
omnem eternitatem.

AUCTARIA seu COROLLARIA.

PRæcedentia excipiunt duo corollaria, inter qvæ, qvæ-
stio de liberis è nefario coitu natis primum sibi vendi-
cat locum. Numnam liberi è nefario atq; incestuoso coitu
nati, e.g. ex nuptiis inter parentes & liberos contractis vel et-
iam in eis fratrem & sororem à parentibus sint alendi? Ut or
in gravi hac qvæstione placabilis atq; amabilis distinctionis
födere inter jus Civile & Canonicum. De rigore juris Ci-
vilis ejusmodi liberis denegantur à parentibus alimenta,
nov. 74. cap. ult. & 89. cap. 15. auth. ex complexu C. de ince-
stis nuptiis. auth. licet patri in fin. C. de naturalibus liber.
H A H N. in suis Observ. theoret. Pract. ad W E S E N B. de a-
gnoscend. vel alend. liber. n. 4. Quem rigorem juris Ci-
vilis mitigasse creditur jus Canonicum in capit. cum habe-
ret. s. in fin. extr. de eo, qui duxit in matrem. FÖRST. lib. 6.
cap. ult. F A C H I N lib. 6. cap. 10. M T N S I N G. centur 3. obser.
91. GAIL. 2. observ. 88. Schulz in sua Synops. p. m. 221. Ratio
qua nititur jus Civile consistit in odio libidinum & studio
atque amore castitatis, quo videlicet magis in hominibus
reprimeretur carnis luxuria ipsiq; parentes in liberis coér-
cerent.

cerentur & punirentur. Ergone hoc in odium liberorum? Resp. neg. Sed in odium & paenam ipsorum parentum est introductum, hoc referri posunt Magnifici Rectoris, Viri Nobilissimi atq; Excellentissimi D. LEADERI, Patroni mei usq; & usq; de venerandi Lectiones private ad tit ff. de agnoscendis vel alendis liberis. Exceptio tamen est, nisi matrimonium per errorem inter predictas personas contractum, l. 4. C. de incestis nuptiis. Qvæ exceptio etiam locum habet in jure Saxonico, ibi: Liberi ex matrimonio per errorem contracto, cum ea persona, cum qva connubium interdictum, nati pro legitimis reputantur pertextum Landrecht lib. 3. art. 27. Concludunt ex his adductis dissentientes, Ergo liberi fame interire necesse habent? Resp. Magistratus ex officio liberis alias fame perituriis alimenta decernit. Quid vel in suis exercit. disput. 10. thes. 2. lit. K.

II.

Quæritur porro, num fœmina sit homo? Prima fronte hæc quæstio videtur esse nullius momenti, tum, qvia hoc ex sacra pagina hinc inde, præprimis ex capite i veri. 27 c. 2. §. vers. 2. Genes. patescit. Tum etiam, qvia ex legibus Civilibus probe id cernere licet, videatur Optimus textus in l. 152. de V. S. ubi verba clara & intellectui obvia: Hominis appellatione tam fœminam, quam masculum contineri non dubitatur. Nobiliss. atq; Excell. D N. D. LEISER, Patronus meus venerandus in prælect. public. ad l. 1. C. ad legem Corneliam de Sicar. l. 52. l. 163. §. 1. l. 1. l. 195. de jure fisci. l. 3. § 1. de negotiis gestis. l. 3. §. 1. de libero homine exhibendo, l. 7. §. 1. de jurisdict. l. 62. in fin. de leg. 3. Ex hinc ad ductis satis superq; ad oculum patet, fœminam æque hominem esse quam marem. Non dicam tamen Cuja-

CIUM JCtum alias admodum celebrem obser. 21. lib. 6. aper-
tecontrarium statuere, qvod depromit ex l. aureo calculo
notanda, 38. §. 5. de pœnis: Ubi verba sequentia: *Qui abor-
tionis, aut amatorium poculum dant, et si dolo non faciant,
tamen quia mali exempli res est, humiliores in metallum, ho-
nestiores in Insulam, amissa parte bonorum relegantur: Qvod
si eo MULIER aut HOMO perierit summo supplicio affi-
ciuntur.* Ex hisce verbis ad umbilicum hujus §. 5. positis
concludit, fœminam haud esse hominem: Verum enim
vero affirmativa pace tanti viri verior mihi videtur sen-
tentia. Distingvo namq; inter poculum abortionis, qvod soli
propinatur mulieri, nunquam viro, & inter poculum amato-
rium, qvod tam viro quam fœmina propinari potest. ME-
NOCH. de arbitr. jud. q. cas. 357. Hinc enim nulla est oppo-
sitio inter mulierem & hominem. Si eo, inquit, JCtus
Paulus, mulier subaudi abortionis poculo, aut repeate ama-
torio, homo, hoc est, vir vel fœmina, quam quæstionem ita
enodabat explicabatq; *Vir Nobilis. juxta ac Excellentissimus
D.N. D. WILH. LEISER, Patronus meus etatem de veneran-
dus, cum explicaret publicè l. g. C. ad L. Cornel. de Sicar.
Gœddæ, ad l. i. de V. S. qui hac de quæstione etiam fusè
lateq; tractat, ut & D.N. HAHN ad WESENB. de
Sicar. num. 5. qui præclare hoc etiam
ostendit.*

F I N I S.

En

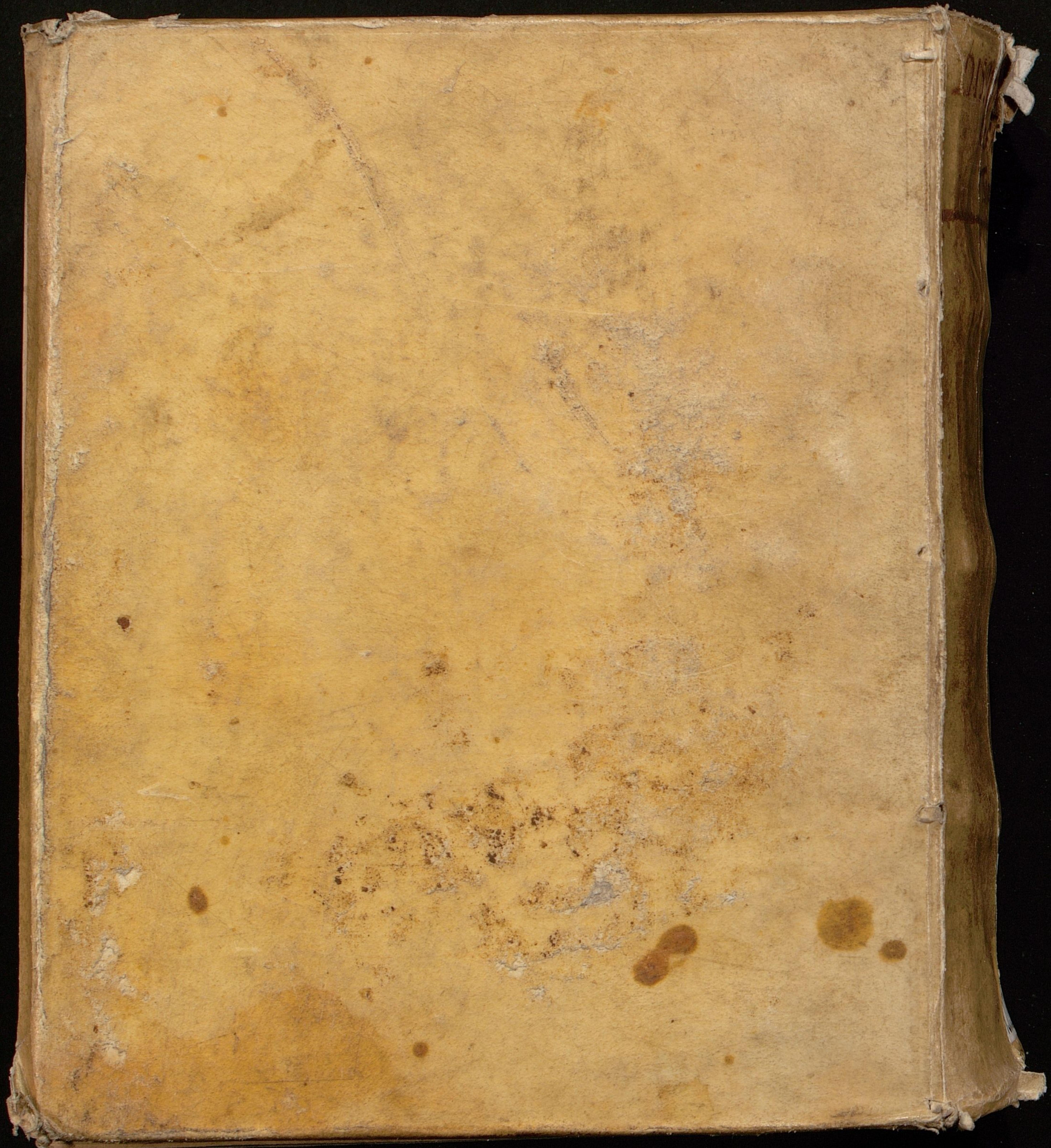
AB: 153595

X2613270

R

Vd 17

FarbKarte #13

37

Q. S. P. B. V.
DISSE^TRAT^IO JURIDICA
FRUCTIBUS,
Quam
Consensu & Autoritate Magnifici JCtorum Ordinis
In Illusterrimâ ad Albin Wittebergâ
PRÆSIDENTE
RECTORE MAGNIFICO
VIRO NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO
juxta ac EXCELLENTISSIMO
DN. MICHAELE FRIDERICO
LEDERERO,
JCto & Antecessore in hâc Almâ Leucorea Celeberrimo
Curiæ Electoralis Scabinatus & Facultatis Juridicæ Assessore
Gravissimo,
DNO. Patrono desideratissimo, ac Promotore suo usq; & usq;
devenerando,
Publicæ Eruditorum Ventilationi
officiosè submittit
AUTOR & RESPOND:
JOHANN. SIGISMUNDUS ZANNEN-BERGL
W. S.
In Auditorio JCtorum
ad diem 17. Junii An. d^r 1° LXXI.
Literis MICHAELIS MEYERI.

37